

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Βιώσιμη ανάπτυξη και πράσινη οικονομία

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

A1. Το κείμενο διαπραγματεύεται τους τρόπους και τις πολιτικές με τους οποίες η κατανάλωση και η παραγωγή των αναγκαίων αγαθών θα είναι βιώσιμες. Αρχικά γίνεται μια έκκληση για «εθελοντική δέσμευση στη στήριξη της βιώσιμης κατανάλωσης», αλλά επεκτείνεται και στις δεσμεύσεις που προσπαθεί να επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις επιχειρήσεις, ώστε να μειωθεί το αποτύπωμα του άνθρακα από τις δραστηριότητες της παραγωγής των προϊόντων τους και να φροντίσουν για μια κυκλικότητα των δραστηριοτήτων τους, που θα στοχεύουν στην «χρήση περισσότερων ανακυκλωμένων ή βιώσιμων υλικών, δημιουργία λιγότερων αποβλήτων, χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας, στον σεβασμό της κοινωνικής βιωσιμότητας σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού της εταιρείας» κ.λπ.

Με αυτό το πνεύμα καταλήγει στην επισήμανση ότι υπάρχει τελικά μια συλλογική ευθύνη στη δημιουργία μια «πράσινης οικονομίας», μια ευθύνη που έχουμε προς τις μελλοντικές γενεές, που πρέπει και αυτές να ευαισθητοποιηθούν αναλόγως.

Θέμα Β

B1.

Στήλη Α	Στήλη Β
1.	α
2.	α
3.	β
4.	α
5.	β

B2. α. Χρησιμοποιεί τεκμήρια και παραδείγματα.

Τεκμήρια είναι τα στατιστικά δεδομένα: «με περίπου 7 δισ. παγκόσμιο πληθυσμό, το επίπεδο κατανάλωσης και παραγωγής κρίνεται μη βιώσιμο, όταν δε το 7 δισ. γίνει 10 δισ. το 2040» και «στην Ευρωπαϊκή Ένωση περίπου 100 εκατομμύρια τόνοι τροφίμων ετησίως καταλήγουν στα σκουπίδια».

Παραδείγματα: «π.χ. χρήση περισσότερων ανακυκλωμένων ή βιώσιμων υλικών, δημιουργία λιγότερων αποβλήτων, χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας».

β. Πρώτο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού:

Οι πολίτες ενδιαφερόμαστε για την κλιματική αλλαγή, αλλά πολλοί αντιμετωπίζουμε ταυτόχρονα πολύ άμεσα προβλήματα. Και όταν εμπλεκόμεθα, εισπράττουμε αντιφατικά μηνύματα από τους πολιτικούς και τη βιομηχανία.

Με το γ' πληθυντικό πρόσωπο το ύφος είναι απρόσωπο και με αυτό προσδίδει κάποια αντικειμενικότητα ο συγγραφέας στην τοποθέτησή του. Με την μετατροπή του σε α' πληθυντικό πρόσωπο το ύφος γίνεται πιο οικείο και δίνει την εντύπωση πως αφορά και εμάς, αφορά όλους.

B3. Ο συγγραφέας πιστεύει πως η αλλαγή συμπεριφοράς στον καταναλωτικό τρόπο ζωής είναι θέμα πολιτικής βούλησης και όχι ατομικής ευθύνης.

Το αποδεικνύει με δύο θέσεις τους:

1. Οι πολίτες «εισπράττουν αντιφατικά μηνύματα από τους πολιτικούς και τη βιομηχανία».
2. «Η πραγματικότητα είναι ότι ο μετασχηματισμός της οικονομίας μας είναι αναγκαίος, για να ευδοκιμήσει η ανθρωπότητα αυτόν τον αιώνα»

Θέμα Γ

Γ1. Τα συναισθήματα είναι η οδύνη, η θλίψη, ο τρόμος, η απελπισία, ο φόβος και η φρίκη.

«την κατάξερη πεδιάδα του μέλλοντός σου»

«ο τρόμος μπρος στην ολόμαυρη καταστροφή που τυλίγει τα δάση»

«δε γαντζώνεσαι πια στα κάγκελα της ασημαντότητάς σου».

Η υπόθεση σωτηρίας της ακεραιότητας του φυσικού περιβάλλοντος είναι υπόθεση όλων. Πρέπει να δούμε τη σωτηρία του ως συλλογική ευθύνη.

Θέμα Δ

Δ1. Στο Κείμενο 1, διατυπώνεται η άποψη ότι «Ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίον αξιοποιούμε και κάνουμε χρήση των φυσικών πόρων είναι ενδεικτικός και του βαθμού αντίδρασης από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος, εάν δηλαδή αυτό είναι φιλικό και συμβάλλει στη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην εξασφάλιση ευημερίας ή, διαφορετικά, αντιδρά με βίαιο τρόπο, τα αποτελέσματα του οποίου είναι γνωστά και πλήττουν όλον τον πλανήτη».

α) Γιατί, κατά την άποψή σας, ευθύνεται και ο σύγχρονος καταναλωτικός τρόπος ζωής για την κλιματική κρίση;

β) Εσείς, ως νέοι άνθρωποι, ποια στάση ζωής θα υιοθετούσατε προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα βιώσιμο μέλλον για τον πλανήτη; Να διατυπώσετε τις απόψεις σας σε μια ομιλία 350-400 λέξεων στο πλαίσιο μιας εκδήλωσης που διοργανώνει το σχολείο με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.

Μπορείτε να αξιοποιήσετε δημιουργικά και τα **Κείμενα 1 και 2.**

Πρόλογος

Ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να δαμάσει τη φύση και να καταπολεμήσει την πείνα, την αρρώστια και τη δυστυχία εκμεταλλεύτηκε το περιβάλλον. Η εκμετάλλευση αυτή κορυφώνεται στις μέρες μας και παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής μάς στρέφει σε μία υπερεκμετάλλευση της φύσης, απορροφώντας πόρους, οι οποίοι πολλοί από αυτούς δεν μπορούν να

αναπληρωθούν. Η παραγωγή άχρηστων προϊόντων για να καλύψουν ανύπαρκτες ανάγκες του ανθρώπου δημιουργεί παρενέργειες καταστροφικές. Η φύση αντιδρά και το βλέπουμε αυτό με τις πλημμύρες, την ξηρασία και τις πυρκαγιές εξ αιτίας της ξηρασίας, η ανομβρία και η έλλειψη υδάτινων πόρων, η μόλυνση του αέρα με τις ανάλογες συνέπειες στην υγεία των ανθρώπων και τόσα άλλα παρεμφερή.

Κύριο Θέμα

[1] Η αιτία της αλλοίωσης του περιβάλλοντος από τον καταναλωτικό τρόπο ζωής

α. Οι άνθρωποι θέλουν να κάνουν τη ζωή τους πιο εύκολη και διαρκώς ζητούν αυτή να είναι πιο άνετη. Έτσι, δημιουργείται η βιομηχανία κάλυψης αυτών των αναγκών, που απορροφά πόρους από το περιβάλλον για να ικανοποιήσει τις ανάγκες αυτών των ανθρώπων. Παράδειγμα η απαίτηση για ευκολότερη και ανετότερη μετακίνηση με αυτοκίνητο ή γενικά με μηχανήμα κινητήρα εσωτερικής καύσης. Η βιομηχανία αυτή που θα προσφέρει αυτό το μηχανήμα, θα χρησιμοποιήσει πόρους από τη φύση και παράλληλα με τη λειτουργία της θα δημιουργήσει πρόβλημα στο φυσικό περιβάλλον (μόλυνση αέρα, απορρίμματα κ.λπ.).

β. Ο σύγχρονος καταναλωτικός τρόπος ζωής απαιτεί την παραγωγή νέων προϊόντων. Έτσι ξεφεύγουμε από τα φυσικά προϊόντα και παράγονται νέα με διαφορετική χημική σύνθεση, η οποία δημιουργεί ανισορροπίες στον κύκλο της φύσης. Αυτά τα προϊόντα δεν μπορεί εύκολα και βραχυχρόνια η φύση να τα ανακυκλώσει και έτσι δημιουργούνται διάφορες αρνητικές παρενέργειες.

γ. Ο καταναλωτικός τρόπος ζωής δημιουργεί υπέρογκα μεγέθη απορριμμάτων, που εκτιθέμενα στη φύση την αλλοιώνουν και την καταστρέφουν.

[2] Προτάσεις για βιώσιμο μέλλον του πλανήτη

α. Η συνειδητοποίηση τους προβλήματος με τον υπερκαταναλωτισμό και η αλλαγή στάσης ζωής.

β. Παιδεία από τις μικρές ηλικίες για να ενημερωθούν οι μετέπειτα πολίτες πώς πρέπει να φέρονται στη φύση (οικολογική συνείδηση μέσω της παιδείας).

γ. Μέτρα προστασίας της φύσης με τον περιορισμό των αυθαιρεσιών των βιομηχανιών, που αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση του κέρδους τους (τεχνικά και νομοθετικά μέτρα).

Επίλογος

Όπως αναφέρεται και στο σχετικό κείμενο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πράσινη οικονομία «οι καιροί ου μενετοί», δεν υπάρχουν περιθώρια για αναβολές σχετικά με την προστασία της φύσης. Ήδη μας έχει δώσει δείγματα (αλλαγή καιρικών συνθηκών, ερημοποίηση ολόκληρων περιοχών, αποδάσωση κ.λπ.) και πρέπει να αλλάξουμε στάση ζωής. Δεν αρκεί μόνον να αλλάξει ένα άτομο. Η ευθύνη είναι συλλογική και οι πολιτικές εξουσίες είναι υπεύθυνες όχι μόνον να μεταδώσουν στους πολίτες αυτό το μήνυμα. Είναι υπεύθυνες να επιβάλλουν διά της πειθούς τη συμπεριφορά των ανθρώπων στον καταναλωτικό τρόπο ζωής.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ως ομιλία χρειάζεται τίτλο:

«Η ευθύνη μας στην αλλοίωση και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

Προσφώνηση: Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συμμαθητές ...

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για την προσοχή σας.